

**Актуальні проблеми кримінального та
кримінально-процесуального права**
анотований бібліографічний список

2024. – Вип. 7 (квітень). – 40 с.

<http://www.nplu.org/article.php?id=423>

1. **Антонюк Н. Контекстуальний елемент воєнних злочинів: зміст і необхідність встановлення** / Наталія Антонюк // Право України. — 2023. — № 5. — С. 30-38. *Запропоновано контекстуальний елемент воєнного злочину розуміти через дві ознаки: встановлення того, що поведінка виконавця відбувалася у контексті та була пов'язана з міжнародним збройним конфліктом, та того, що виконавець усвідомлював фактичні обставини, які встановлювали існування збройного конфлікту. Зазначено, що таке розуміння відповідає загальноприйнятим міжнародним підходам, які використовуються під час кримінально-правової оцінки діянь як воєнних злочинів за міжнародним кримінальним правом. Окремо розглянуто практику міжнародних трибуналів і виокремлено ті чинники, які можуть вказувати на факт вчинення особою саме воєнного, а не загальнокримінального злочину.*

2. **АРМА прозвітувало про результати діяльності в 2023 році** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 27 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про звіт щодо результатів діяльності за 2023 р., оприлюднений Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА). Наведено коментар голови АРМА Олени Думи, яка відзначила, що "майже нульові результати діяльності у попередні періоди поставили під серйозне питання існування самого Агентства", та акцентувала на сьогоднішніх успіхах Агентства, зауваживши, що "2023 рік*

став переламним для АРМА”. Текст: <https://pravo.ua/arma-prozvituvalo-pro-rezultaty-diialnosti-v-2023-rotsi/>

3. Базалук Е. О. Нормативно-правові акти Організації Об'єднаних Націй як правова база подолання насильства щодо жінок під час збройного конфлікту [Електронний ресурс] / Е. О. Базалук // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2023. – № 4. – С. 240-244. *Проаналізовано нормативно-правові акти ООН як основу у сфері подолання насильства щодо жінок під час збройного конфлікту та створення національного законодавства у зазначеній сфері. Констатовано, що міжнародна спільнота визнає важливість вирішення унікальних проблем, з якими стикаються жінки та дівчата в ситуаціях збройних конфліктів, і прагне сприяти їх захисту та розширенню прав і можливостей, і тому ООН систематично приймає різні резолюції та протоколи з означеного питання. Наведено відповідні документи ООН та зроблено висновок, що необхідно приймати більш конкретні міжнародні стандарти щодо забезпечення більш ефективного моніторингу дотримання країнами своїх зобов'язань в контексті запобігання будь-якого насильства, зокрема і стосовно жінок під час збройного конфлікту.* Текст: <http://nvppp.in.ua/vip/2023/4/42.pdf>

4. Басиста І. В. Проблематика набрання чинності положеннями пункту 10 частини 1 статті 284 КПК (або чому важливо розмежовувати правила обчислення процесуальних строків від правил набрання чинності положеннями нормативно-правових актів), неможливість зворотної дії та аспекти його застосування у випадку направлення обвинувального акту до суду за межами строку досудового розслідування / І. В. Басиста, Д. І. Йосифович // Наук.-інформ. вісн. Івано-Франків. ун-ту права ім. Короля Данила Галицького. — 2023. — № 16 (28). — С. 100-116. *Розглянуто алгоритми порядку обчислення процесуальних строків відповідно до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України). Проаналізовано судову практику та зроблено висновок, що строк ознайомлення сторони обвинувачення з матеріалами, відкритими їй*

стороною захисту, мав би виключатися зі строку досудового розслідування, передбаченого ст. 219 КПК України.

Текст:

<https://visnyk.iful.edu.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%bf%d1%83%d1%81%d0%ba-16-28/%d0%b1%d0%b0%d1%81%d0%b8%d1%81%d1%82%d0%b0-%d1%96-%d0%b2-%d0%b9%d0%be%d1%81%d0%b8%d1%84%d0%be%d0%b2%d0%b8%d1%87-%d0%b4-%d1%96-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%bb%d0%b5%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%ba/>

5. Батиргарєєва В. С. Легалізація доходів, одержаних від розкрадання бюджетних коштів під час дорожньо-будівельних робіт: до кримінологічного аналізу проблеми [Електронний ресурс] / Владислава Станіславівна Батиргарєєва // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2024. – № 1. – С. 245-265. Вказано на негативну тенденцію в розвитку явища легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, що проявляється у відчутному збільшенні протягом останніх років кількості діянь, передбачених ст. 209 Кримінального кодексу України (КК України). Зазначено, що основними способами зловживання бюджетними коштами є істотне завищення обсягів та/або кошторису фактично виконаних ремонтних робіт, робіт із будівництва нових доріг та списання будівельних матеріалів. Проаналізовано судову практику та зроблено висновок про великий рівень латентності випадків легалізації доходів, одержаних від розкрадання бюджетних коштів в аналізованій сфері, та про штучний характер цієї латентності. Констатовано, що така ситуація має своїм наслідком, у тому числі, погіршення стану безпеки учасників дорожнього руху через несвоєчасний ремонт доріг або порушення технології проведення відповідних робіт, і таким чином, розкрадання й легалізація в означеній сфері впливають на стан економічної безпеки держави та стан безпеки учасників дорожнього руху та експлуатації транспорту. Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/legalizatsiya-dokhodiv-oderzhanikh-vid->

6. **Валько В. Р. Вплив міжнародних стандартів на контрольню-наглядову діяльність у сфері протидії домашньому насильству в Україні** [Електронний ресурс] / В. Р. Валько // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2023. – № 4. – С. 181-186. *Відзначено, що Україна як учасник різних міжнародних конвенцій та угод зобов'язана дотримуватися міжнародних стандартів у сфері прав людини та боротьби з домашнім насильством. Вказано, що вплив міжнародних стандартів на контрольню-наглядову діяльність в сфері протидії домашньому насильству полягає у тому, що вони створюють рамки, норми і вимоги, які зобов'язують країну до прийняття конкретних заходів для боротьби з цією проблемою та забезпечення захисту прав постраждалих. Проаналізовано Стамбульську конвенцію та окремі рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ). Зроблено висновок, що попри значні успіхи щодо впровадження міжнародних стандартів у контрольню-наглядову діяльність у сфері протидії домашньому насильству України, існує потреба у запровадженні послідовних і систематичних змін у таку діяльність.* Текст: <http://nvppp.in.ua/vip/2023/4/33.pdf>

7. **Вишневський Ю. Шило між Малюком та Татаровим. На кого Банкова спише корупційну схему в "Укрзалізниці" : колишній радник офісу Зеленського Артем Шило отримав підозри щодо двох епізодів, сумарно на 212 млн грн** [Електронний ресурс] / Юрій Вишневський // Dsnews : [веб-сайт]. – 2024. – 3 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про затримання Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою (САП) та Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) колишнього радника Офісу Президента України (ОПУ) Артема Шила, якому інкримінують створення у 2021 р.і організованої групи для контролю за коштами АТ "Укрзалізниця". Зазначено, що у 2022 р. А. Шило очолив у Службі безпеки України (СБУ) департамент контррозвідального забезпечення об'єктів критичної інфраструктури та протидії фінансуванню тероризму, який був*

створений на базі колишнього департаменту економічної контрозвідки СБУ. Текст: <https://www.dsnews.ua/ukr/politics/shilo-mezhdu-malyukom-i-tatarovym-na-kogo-bankovaya-spishet-korrupcionnuyu-shemu-v-ukrzhaliznyce-03042024-498945>

8. **Відповідальність за незаконне використання гуманітарної допомоги** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 30 берез. [№ 63]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Львові відбувся круглий стіл на тему "Діалог між представниками парламенту та практиками: кримінальна відповідальність за злочини, пов'язані з гуманітарною допомогою". Захід проведено Комітетом Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності разом із Консультативною місією ЄС в Україні EUAM Ukraine. Зазначено, що під час роботи круглого столу здійснено комплексний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 201-2 КК України "Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги". Обговорено проблемні питання, що виникають у процесі притягнення до кримінальної відповідальності за відповідне діяння, та можливі шляхи їх вирішення. Акцентовано на питанні ввезення транспортних засобів як гуманітарного вантажу. Також представники судової гілки влади ознайомили присутніх із судовою практикою застосування законодавства про незаконне використання гуманітарної допомоги. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/377797>

9. **Волобуєв А. Ф. Кримінальне провадження і журналістське розслідування: конкуренція чи взаємодія** [Електронний ресурс] / Анатолій Федотович Волобуєв // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2024. – № 1. – С. 266-283. Розглянуто проблему проведення журналістських розслідувань та використання їх матеріалів у кримінальному провадженні, зокрема під час воєнного стану. Визначено спільне та відмінне у соціальних завданнях, що вирішуються журналістським розслідуванням і кримінальним

провадженням, і на цій основі сформовано оптимальну систему правовідносин між їх суб'єктами. Констатовано, що при визначенні співвідношення кримінального провадження і журналістського розслідування потрібно виходити з того, що журналіст, який ініціює досудове розслідування, виступає в ролі представника соціального інституту демократичного суспільства, і цей інститут має здійснювати певні контрольні функції щодо діяльності державної влади, у тому числі правоохоронних органів. Зроблено висновок, що завданням журналістики є не тільки повідомлення актуальних новин, а й здійснення моніторингу державних органів щодо виконання покладених на них обов'язків, з чим пов'язана оцінка журналістики як "четвертої влади" в суспільстві. Запропоновано вдосконалити редакцію ч. 1 ст. 214 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) щодо реагування органів досудового розслідування на повідомлення медіа про кримінальні правопорушення. Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/kriminalne-provadžhennya-i-zhurnalistske-rozsliduvannya-konkurenciya-chi-vzayemodiya>

10. Волошанівська Т. В. Методологія науки ювенального кримінального процесу: сучасні виклики та тенденції розвитку / Т. В. Волошанівська // Держава та регіони. Серія : Право. — 2023. — № 4. — С. 166-172. Зазначено, що як свідчить судова практика та статистичні дані правоохоронних органів, злочинність неповнолітніх в останні роки достатньо інтенсифікувалась, що можна пояснити як з точки зору військової агресії РФ, наслідком якої став економічний занепад і загострення соціальної неврівноваженості, так і тим, що діти частіше стають співучасниками кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України, а також вимушеними співучасниками злочинів, які вчиняються представниками держави-агресора. Висвітлено метод організованих стратегій, який може бути інтегрований в науку ювенального кримінального процесу шляхом забезпечення належної кореляції між об'єктивно існуючою криміногенною ситуацією та алгоритмом унормування

кримінального процесуального інструментарію впливу на дітей, які вчинили кримінальні правопорушення. Текст: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.26>

11. Дасюк В. Кримінальна відповідальність замовників в оборонних закупівлях [Електронний ресурс] / Віктор Дасюк // Юрид. практика. – 2024. – 25 берез. – Електрон. дані. *Розглянуто особливості кримінальної відповідальності замовників в оборонних закупівлях, які є невіддільною складовою частиною сфери національної безпеки України. Зазначено, що службові особи замовників в оборонних закупівлях є ключовими фігурами процесу прийняття рішень щодо закупівлі військової техніки, обладнання та послуг для забезпечення обороноздатності країни, у зв'язку з чим правоохоронні органи приділяють їм значну увагу. Відзначено відсутність спеціальних норм Кримінального кодексу України (КК України) щодо відповідальності як у сфері звичайних, так і оборонних закупівель, та акцентовано, що в останні роки низка корупційних скандалів та маніпуляцій у сфері оборонних закупівель спричинили значний суспільний резонанс. На основі аналізу правозастосовної практики в Україні окреслено статті КК України, за якими кваліфікуються незаконні дії замовників в оборонній сфері, зокрема визначено причини застосування ст. 114-1 КК України щодо відповідальності за вчинення перешкоди Збройним силам України (ЗСУ) чи іншим військовим формуванням у провадженні ними законної діяльності. Констатовано, що відсутність конкретних норм у КК України, які би передбачали відповідальність учасників оборонних закупівель, ускладнює процес і залишає простір для зловживань із боку правоохоронців, а підозрювані та їхні захисники стикаються з низкою викликів, включаючи соціальні упередження та вимогу до негайного покарання.* Текст: <https://pravo.ua/kryminalna-vidpovidalnist-zamovnykiv-v-oboronnykh-zakupivliakh/>

12. Державна безпека України в умовах російської агресії: актуальні питання експертно-криміналістичного та науково-технічного

забезпечення : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 22 серп. 2023 р. / Укр. НДІ спец. техніки та суд. експертиз СБУ. – Київ : ІСТЕ СБУ, 2023. – Т. 1. – 217 с. : іл., табл. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : A829744-1**
Зі змісту: Проблемні питання експертно-криміналістичного забезпечення розслідування злочинів проти основ національної безпеки України / І. В. Євтушенко, М. В. Корчагін. – С. 53-57; Проблема науково-методичного забезпечення комплексних психолого-лінгвістичних експертних досліджень у кримінальних провадженнях щодо злочинів проти інформаційної безпеки України / Т. М. Єгорова, Ю. І. Браїлко. – С. 58-61; Напрями використання ІТ при збиранні доказів воєнних злочинців РФ в умовах правового режиму воєнного стану / Ю. С. Рєпіна. – С. 146-150; Кримінологічне забезпечення інформаційної безпеки / В. З. Семчишин, Т. С. Яцюк, П. І. Ткаченко. – С. 160-162.

13. **Дружинін Д. О. Становлення заходів запобігання злочинності у сфері господарської діяльності** [Електронний ресурс] / Дмитро Олександрович Дружинін // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2024. – № 1. – С. 114-119. *Досліджено проблеми злочинності у сфері господарської діяльності, а також закономірність сучасних механізмів запобігання вчиненню злочинів під час війни в Україні. Зазначено, що сучасна кримінальна обстановка у сфері господарювання обтяжена війною з РФ та характеризується ускладненням у зв'язку із недосконалістю чинного законодавства. Окреслено нові чинники злочинних загроз, які пов'язані з глобалізацією світової економіки, посиленням розвитком економічної інтеграції, динамічним розвитком процесів цифровізації економіки та впровадженням сучасних технологій у процес ведення бізнесу. Текст: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_114.pdf*

14. **Загиней-Заболотенко З. Порухення законів та звичаїв війни (ст. 438 Кримінального кодексу України): особливості кваліфікації з урахуванням контекстуальних обставин** / Зоя Загиней-Заболотенко,

Олександр Гладун // Право України. — 2023. — № 5. — С. 117-132.
Визначено конкретні прояви порушення законів та звичаїв війни. Вказано, що порушення законів та звичаїв війни відповідно до статей Кримінального кодексу України (КК України) - це воєнний злочин, який під час кримінально-правової кваліфікації потребує встановлення контекстуальних обставин. Висловлено думку про доцільність визначення особливих правил кримінально-правової кваліфікації воєнних злочинів, а саме: обмежене застосування принципу недопустимості подвійного ставлення у вину та необхідності максимально широко кваліфікувати дії осіб, що вчинили ці правопорушення, зокрема й порушення законів та звичаїв війни, за сукупністю.

15. Заклик притягти Росію до відповідальності за злочин агресії підтримали 44 країни [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 3 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про політичну декларацію, яку підписали 44 держави – учасниці конференції "Відновлення справедливості для України", що проходила 2 квітня в Гаазі. У декларації висловлено підтримку створенню спецтрибуналу щодо злочину агресії та ініціативам стосовно використання заморожених активів РФ на користь України. Країни-підписанти засудили агресію Росії проти України як кричуще порушення міжнародного правопорядку і нагадали про рішення суду Організації Об'єднаних Націй (ООН) від 16.03.2022, яким Росію зобов'язали припинити бойові дії. У декларації привітали створення Міжнародного центру з притягнення до відповідальності за злочин агресії проти України (ICPA) при Євроюсті як координаційної платформи за участі України і п'яти держав – учасниць Спільної слідчої групи (JIT), із залученням Сполучених Штатів Америки (США) та Офісу прокурора Міжнародного кримінального суду (МКС), що є підтримкою для національних розслідувань. Текст: <https://pravo.ua/zaklyk-prytiahty-rosiiu-do-vidpovidalnosti-za-zlochyn-ahresii-pidtrymaly44-krainy/>*

16. Захист соціально вразливих груп: міжнародний та національний виміри : Всеукр. наук.-практ. конф., 19 жовт. 2023 р., Київ

/ НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, ГО "Інкубатор демократ. ініціатив" ; [редкол.: О. Скрипнюк та ін.]. – Київ : Академперіодика, 2023. – 143, [1] с. : табл. – (Проект "Сила права: вирішення правових проблем соціально вразливих груп"). – **Шифр зберігання в Бібліотеці : A829489** *Зі змісту: Обмежувальні заходи за КК України та кримінальне провадження на підставі угоди про примирення: чи дотримуються інтереси потерпілих? / І. В. Гловюк. – 14-19.*

17. **Кабиш О. О. Сучасний стан адміністративно-правового регулювання взаємодії суб'єктів протидії кіберзлочинності** [Електронний ресурс] / О. О. Кабиш // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2023. – № 4. – С. 113-118. *Зазначено, що завдяки нормам адміністративної галузі права розкриваються: організаційно-управлінські аспекти взаємодії; порядок реалізації спільної діяльності уповноважених суб'єктів в секторі кібербезпеки та їх ієрархічне підпорядкування; правовий статус суб'єктів взаємодії, ключові цілі, завдання та функції співпраці тощо. Зроблено висновок, що юридичне підґрунтя взаємодії суб'єктів протидії кіберзлочинності складає велика група нормативно-правових актів, яка включає Конституцію України, а також міжнародні документи та прийняті закони і підзаконні нормативно-правові акти, серед яких переважають адміністративно-правові норми.* Текст: <http://nvppp.in.ua/vip/2023/4/20.pdf>

18. **Каверіна Т. П. Кримінально-правова кваліфікація умисного вбивства в контексті війни** [Електронний ресурс] / Тетяна Петрівна Каверіна // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2024. – № 1. – С. 65-72. *Розкрито особливості елементів складу умисного протиправного позбавлення життя людини, яке є наслідком порушенням законів та звичаїв війни (об'єкт, суб'єкт, місце вчинення, обставини та характер дій тощо). Сформульовано рекомендації щодо визначення кримінально-правової кваліфікації умисного вбивства, саме як учиненого за обставин війни і пов'язаного з порушенням її законів та звичаїв. Проаналізовано семантико-*

криміналістичну спрямованість понять "умисне вбивство", "діяння, поєднане з умисним вбивством" під час формування кримінально-правової оцінки злочинного діяння за ознаками ч.2 ст.438 Кримінального кодексу України (КК України). Встановлено особливості зміни правової кваліфікації зазначеного складу злочину на досудовому розслідуванні та висвітлено певні особливості документування протиправних діянь на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). Запропоновано загальні маркери кримінально-правової кваліфікації кримінального правопорушення з урахуванням конкретних обставин учиненого злочину на прикладах кримінальних правопорушень, учинених на території Луганської області у 2014 р. - на початковій стадії російської агресії проти України. Текст: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_065.pdf

19. **Канцір В. Щодо питання подальших наукових розвідок "злочинів агресії" /пропаганда, планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни/** [Електронний ресурс] / Володимир Канцір // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2024. – № 1. – С. 54-58. *Розглянуто питання кримінально-правової протидії пропаганді, плануванню, підготовці, розв'язуванню та веденню агресивної війни. Вказано, що ці питання належно законодавчо не врегульовані, а норми про пропаганду, планування, підготовку, розв'язування та ведення агресивної війни в судовій правозастосовній діяльності до 2022 р. фактично не застосовувалися. Окреслено вектори подальших наукових розвідок для вирішення суперечливих та недостатньо досліджених положень, які вважаються значущими для теорії та практики правозастосування.* Текст: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_054.pdf

20. **Катишев К. Ідентифіковано понад 100 росіян, які вчинили воєнні злочини в Бучі** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 31 берез. — Електрон. дані. *У контексті другої річниці визволення Бучі під Києвом, наведено*

повідомлення Національної поліції України про те, що наразі отримано величезний масив інформації про підрозділи збройних сил РФ, які перебували в місті. Правоохоронці ідентифікували понад тисячу російських загарбників, які в лютому 2022 р. тимчасово окупували Бучу; впізнані більш як 100 росіян, які вчинили воєнні злочини. "Місто було в окупації 28 днів. Викрадення, тортури, згвалтування, мародерство та вбивства цивільних, у тому числі і дітей – не повний перелік того, що за цей час там вчинили російські військові. Українські поліцейські ретельно задокументували ці воєнні злочини для Міжнародного кримінального суду", – йдеться у повідомленні. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4675247-identyfikovano-ponad-100-rosiiian-yaki-vchynily-voienni-zlochyny-v-buchi>

21. **Качуровська О.** Десятки країн висловилися за спецтрибунал для РФ [Електронний ресурс] / Олена Качуровська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. — Електрон. дані. Зазначено, що 44 держави підтримали ідею створення спецтрибуналу щодо злочину агресії Росії та використати її заморожені активи на користь України. Країни підписали відповідну політичну декларацію на конференції "Відновлення справедливості для України", що 02.04.2024 відбулася в Гаазі. У ній, зокрема, країни висловилися за посилення спільних зусиль для забезпечення належного розслідування та відповідальності за усі порушення міжнародного права, скоєні під час війни Росії проти України, включно зі злочином агресії; привітали наміри держав щодо подальшої підтримки розслідувань, відзначили роль усіх інституцій, вже залучених до роботи, зокрема, Міжнародного кримінального суду (МКС), який видав безпрецедентний ордер на арешт В. Путіна; схвалили минулорічне створення Міжнародного центру з притягнення до відповідальності за злочин агресії проти України (ІСРА) при Євроюсті як координаційної платформи за участі України та п'яти держав-учасниць Спільної слідчої групи (ЖТ), із залученням США та Офісу прокурора МКС тощо. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4675995-desiatky-krain-vyslovylysia-za-spetstrybunal-dlia-rf>

22. **КМУ пропонує зміни до КПК щодо колегіального здійснення кримінальних проваджень** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 27 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про зареєстрований у Верховній Раді України (ВР України) урядовий законопроект № 11130 "Про внесення змін до статті 31 Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення порядку здійснення кримінального провадження". Наведено коментар постійного представника Кабінету Міністрів України (КМ України) у ВР України Тараса Мельничука, який зазначив, що законопроект № 11130 передбачений Планом для реалізації програми Ukraine Facility та спрямований на вдосконалення законодавства для більш ефективної боротьби з корупцією в частині підвищення ефективності та забезпечення належного судового розгляду кримінальних проваджень.* Текст: <https://pravo.ua/kmu-proponuie-zminy-do-kpk-shchodo-kolehialnoho-zdiisnennia-kryminalnykh-provadzhen/>

23. **Коваленко А. В. Класифікація рішень у кримінальному провадженні за обсягом виконуваних завдань** [Електронний ресурс] / Артем Володимирович Коваленко // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2024. – № 1. – С. 303-316. *Класифіковано рішення у кримінальному провадженні за критерієм обсягу виконуваних завдань та сформульовано характерні ознаки їх різновидів. Запропоновано розуміння рішення в кримінальному провадженні як процесу (та результату) обрання й реалізації суб'єктом варіанту поведінки, спрямованого на виконання певного завдання у кримінальному провадженні. Розглянуто характерні ознаки, що дозволяють розмежувати тактичні й стратегічні завдання в кримінальному провадженні: природу їх походження, спрямованість, ступінь ситуативності, сферу та форми реалізації.* Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/klasifikatsiya-rishen-u-kriminalnomu-provadhenni-za-obsyagom-vikonuvanikh-zavdan>

24. **Колісник А. С. Міжнародно-правове забезпечення протидії домашньому насильству** [Електронний ресурс] / А. С. Колісник // Юрид.

наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. – С. 110-113. Проаналізовано міжнародне нормативно-правове забезпечення протидії домашньому насильству та розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавства у цій сфері. З'ясовано, що міжнародне законодавство у цій сфері, зокрема Стамбульська конвенція, містять низку недоліків: у них врегульовані протидія та запобігання домашньому насильству щодо жінок, тоді як домашнє насильство щодо чоловіків і дітей не враховується; вони носять переважно рекомендаційний для національного законодавства характер. З метою підвищення ефективності міжнародного нормативно-правового забезпечення протидії та запобігання домашньому насильству варто внести низку змін та доповнень до чинних міжнародних і, відповідно, національних нормативно-правових актів країн-учасниць: забезпечити протидію та запобігання домашньому насильству щодо жінок, чоловіків і дітей однаковою мірою; надати нормам міжнародного законодавства у цій сфері зобов'язального характеру, що забезпечить обов'язковість включення відповідних положень у національне законодавство країн-учасниць тощо. Текст: http://www.lsej.org.ua/2_2024/26.pdf

25. Комітет з питань правоохоронної діяльності провів виїзне засідання у м. Львів [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 1 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що народні депутати України - члени Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності спільно з Консультативною Місією ЄС в Україні "EUAM Ukraine" минулого тижня здійснили змістовний робочий візит до м. Львів. Під час поїздки проведено позачергове виїзне засідання Комітету, на якому, серед іншого, розглянуто питання організації виконання вимог Закону України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо криміналізації контрабанди товарів" № 3513-IX від 09.12.2023. Текст: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/248026.html

26. **Костін А. Підтримка України на шляху до справедливості має бути постійною, бо це робота на роки і десятиріччя – генпрокурор** [Електронний ресурс] / Андрій Костін ; підготувала Оксана Геронтєва // Інтерфакс-Україна : [інтернет-сайт]. – 2024. – 26 берез. — Електрон. дані. *Подано матеріали ексклюзивного інтерв'ю Генерального прокурора Андрія Костіна інформаційному агентству "Інтерфакс-Україна". Він розповів про розслідування злочинів, скоєних російськими окупантами в Україні, та зазначив, що масовані обстріли й інші системні злочини агресора розглядаються як складові геноциду відповідно до положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй (ООН), яка визначає геноцид як спробу знищення певної групи через вбивства, нанесення тяжких фізичних або психічних травм, створення неможливих для життя умов, протидію народженню дітей та передачу дітей в інші групи. Генеральний прокурор окреслив перспективи розгляду цих справ у Міжнародному кримінальному суді (МКС) та вказав на відсутність у Кримінальному кодексі України (КК України) статті "злочин проти людяності", що наразі не дає можливості притягати до відповідальності за ці злочини в Україні. Генеральний прокурор також прокоментував проблеми повернення додому депортованих українських дітей та звільнення українських заручників й повідомив про кримінальні провадження, порушені за фактом катувань та жорстокого поводження на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). Він окреслив перспективи створення трибуналу за злочин агресії проти України та проінформував про міжнародне співробітництво в юридичній площині, зокрема в питаннях порушення санкцій щодо держави-агресорки Росії та поставок Росії в обхід санкцій зброї та комплектуючих для неї. Генеральний прокурор відзначив, що наразі правоохоронцями зібрана доказова база щодо проведення незаконного голосування на так званих "виборах Путіна" на ТОТ, та відповів на запитання щодо проблем боротьби з корупцією, діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП), запобігання*

росту злочинності з використанням зброї тощо. Текст:
<https://interfax.com.ua/news/interview/976094.html>

27. **Котюк М. Криміналістична характеристика державної зради в умовах воєнного стану: проблеми побудови та реалізації** [Електронний ресурс] / М. Котюк // Юрид. вісн. – 2023. – № 6. – С. 222-232. *Запропоновано криміналістичну характеристику державної зради розглядати як інформаційну описово-статистичну модель, що відображає криміналістично значущі відомості про способи вчинення кримінального правопорушення та типові сліди ("слідову картину"), особу злочинця, мотиви та цілі його дій, обстановку (умови, місце, час), аналіз яких дає можливість встановити кореляційні взаємозв'язки між ними та слугує підґрунтям побудови і перевірки слідчих версій.* Текст:
http://yurvisnyk.in.ua/v6_2023/29.pdf

28. **Лемеха Р. І. Загибель людей як кваліфікуюча ознака складу кримінального правопорушення** [Електронний ресурс] / Ростислав Ігорович Лемеха // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2024. – № 1. – С. 99-103. *Зазначено, що суспільно небезпечний наслідок у вигляді смерті людини у різних статтях Особливої частини Кримінального кодексу України (КК України) позначається різними термінами. Вказано, що заподіяння шкоди життю людей становить собою поширений наслідок кримінальних протиправних посягань. Доведено відсутність будь-яких закономірностей, яким відповідали б усі статті КК України, у яких передбачена відповідальність за злочини, ознакою складів яких є загибель людей.* Текст:
http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_099.pdf

29. **Лінчевський В. І. Кримінальна характеристика порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності** / В. І. Лінчевський // Держава та регіони. Серія : Право. — 2023. — № 4. — С. 121-127. *Проаналізовано склад одного зі злочинів у сфері банкрутства – злочину порушення порядку ведення бази даних або складання*

звітності про вкладників. Окреслено підстави кримінальної відповідальності за це правопорушення та елементи складу злочину. Охарактеризовано обов'язкові та додаткові ознаки складу злочину. Визначено місце злочину "порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку складання звіту" в системі кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Текст: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.19>

30. **Літвин І. Україна повернула додому 9 дітей, викрадених Росією** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 22 берез. — Електрон. дані. *Наведено тези повідомлення Офісу Президента України (ОПУ) про те, що Україна за посередництва Катару повернула додому ще дев'ятьох викрадених Росією дітей, серед яких четверо від 3 до 10 років були незаконно вивезені раніше Росією з дитячих будинків та одна 12-річна дівчинка. Ще чотири дитини раніше повернулися з тимчасово окупованих територій (ТОТ) і вже відвідали Центр захисту прав дитини, де розповіли правоохоронцям про злочини росіян, свідками яких вони стали..* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4673140-ukraine-povernula-dodomu-9-ditei-vykradenykh-rosiieui>

31. **Луцюк Р. Дорожньо-транспортна пригода як кримінально-релевантна подія та об'єкт кримінального процесуального пізнання** [Електронний ресурс] / Р. Луцюк // Юрид. вісн. – 2023. – № 6. – С. 240-247. *Сформульоване визначення кримінального процесуального пізнання. Виокремлено та охарактеризовано три види кримінального процесуального пізнання, а саме: ретроспективне, безпосереднє та перспективне. Окреслено ознаки дорожньо-транспортної пригоди як об'єкта початкового кримінального процесуального пізнання.* Текст:

http://yurvisnyk.in.ua/v6_2023/31.pdf

32. **Мамченко Н. Депутати пропонують заборонити арештовувати нерухоме майно, якщо воно перебуває у власності добросовісного набувача** [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2024. – 1 квіт. – Електрон. дані. *Окреслено ключові положення*

zareєстрованого у Верховній Раді України (ВР України) законопроекту № 11135, яким пропонуються зміни до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), Господарського та Цивільного процесуального кодексів про окремі аспекти посилення захисту прав добросовісного набувача щодо нерухомого майна. Автори документа вказують, що на практиці існують непоодинокі випадки зловживання представниками правоохоронних органів наданими їм процесуальними повноваженнями щодо надмірного застосування запобіжних заходів, що у свою чергу обмежує осіб, які набули статус добросовісного набувача, у праві вільного здійснення права власності стосовно майна. Народні депутати акцентують, що у чинному процесуальному законодавстві наразі відсутні ефективні та дієві механізми оперативного реагування на надмірні обмеження конституційних прав і свобод учасників кримінальних проваджень, окрім того, аналогічні ситуації виникають на практиці у цивільних та господарських провадженнях. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/297126-deputaty-predlagayut-zapretit-arestovyvat-nedvizhimoe-imuschestvo-esli-ono-nakhoditsya-v-sobstvennosti-dobrosovestnogo-priobretatelya>

33. **Мамченко Н. З'явився текст законопроекту про створення Спеціалізованої економічної прокуратури як окремого органу прокуратури** [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2024. – 24 берез. – Електрон. дані. *Окреслено ключові норми законопроекту № 11087 про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), Кримінального кодексу України (КК України) та інших законів України щодо запровадження діяльності Спеціалізованої економічної прокуратури (СЕП) як окремого органа прокуратури. Автори законопроекту вказують, що "наразі існує маса випадків порушення вимог щодо підслідності кримінальних проваджень, що відбувається під процесуальним наглядом Офісу Генерального прокурора", що зокрема свідчить "про недостатньо ефективну роботу не тільки Бюро економічної безпеки*

України у розслідуванні правопорушень у сфері господарської діяльності, а й і неефективного здійсненні нагляду за додержанням законів під час досудового розслідування БЕБ у формі процесуального керівництва". Проаналізовано судову практику та ефективність розслідувань економічних злочинів та акцентовано на необхідності вдосконалення взаємовідносин органів правопорядку та бізнесу. Текст:

<https://sud.ua/uk/news/publication/296013-poyavilsya-tekst-zakonoproekta-o-sozdanii-spetsializirovannoy-ekonomicheskoy-prokuratury-kak-otdelnogo-organa-prokuratury>

34. **Мамченко Н. Прокурорів хочуть змусити публічно вибачатися в разі закриття кримінального провадження** [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2024. – 26 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про зареєстрований у Верховній Раді України (ВР України) законопроект № 11114 щодо публічного вибачення прокурора в разі закриття кримінального провадження. Законопроектом пропонується передбачити у законодавстві публічне вибачення від імені держави в особі прокурорів, які здійснювали нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, у випадку закриття кримінального провадження з низки підстав, серед яких: встановлена відсутність події кримінального правопорушення; встановлена відсутність в діянні складу кримінального правопорушення; не встановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді і вичерпані можливості їх отримати тощо.* Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/296613-prokurorov-khotyat-zastavit-publichno-izvinyatsya-pri-zakrytii-ugolovno-go-proizvodstva>

35. **Матвієнко О. Характеристика особи, що вчиняє крадіжки, як основа для протидії злочинності у курортному регіоні** [Електронний ресурс] / О. Матвієнко // Юрид. вісн. – 2023. – № 6. – С. 255-263. *Визначено, що крадіжка є різновидом корисливого посягання проти власності, яке згідно з офіційними статистичними даними є найпоширенішим*

кримінальним правопорушенням на території України протягом останніх років. Вказано, що крадіжка як вид корисливого ненасильницького кримінального правопорушення проти власності посягає на чуже майно, що відбувається за рахунок таємного протиправного обернення останнього на користь винного або інших третіх осіб. Здійснено аналіз окремих ознак особи злочинця-крадія на основі офіційних статистичних даних органів правоохоронної системи за період 2018 – 2022 рр. включно. Текст: http://yurvisnyk.in.ua/v6_2023/33.pdf

36. **Мовчан Р. О. Криміналізація умисного неподання декларації: pro at contra** / Р. О. Мовчан, В. М. Янівський // Наук.-інформ. вісн. Івано-Франків. ун-ту права ім. Короля Данила Галицького. — 2023. — № 16 (28). — С. 133-140. *Розглянуто питання криміналізації такого діяння як умисне неподання декларації. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення кримінального законодавства та зроблено висновок, що криміналізація умисного неподання декларації має визнаватися необґрунтованою. Висловлено думку про необхідність виключення з Кримінального кодексу України (КК України) ст. 366-3.* Текст: <https://visnyk.iful.edu.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%bf%d1%83%d1%81%d0%ba-16-28/%d0%bc%d0%be%d0%b2%d1%87%d0%b0%d0%bd-%d1%80-%d0%be-%d1%8f%d0%bd%d1%96%d0%b2%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d0%b2-%d0%bc-%d0%ba%d1%80%d0%b8%d0%bc%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d1%96%d0%b7%d0%b0%d1%86/>

37. **Ніколаєнко Т. Справа Артема Шила: чи вхопить НАБУ "руку Татарова" і чи допитає міністрів та Єрмака** [Електронний ресурс] / Тетяна Ніколаєнко // Цензор. НЕТ : [інтернет-портал]. – 2024. – 4 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про ситуацію навколо справи щодо розкрадання на "Укрзалізниці", у межах якої 2 квітня 2024 р. Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) затримали колишнього начальника Головного управління*

контррозвідального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки Артема Шила. Згідно з повідомленням правоохоронців, А. Шилу інкримінували те, що він у 2021 р. створив групу для контролю за коштами "Укрзалізниці", а в червні - грудні 2022 р. організував закупку трансформаторів для підприємства за завищеними вдвоє цінами. Зазначено, що у низці публікацій в засобах масової інформації (ЗМІ) вказано на нібито зв'язок А. Шила із заступником голови Офісу Президента України (ОПУ) Олегом Татаровим, а також на його вплив на гральний бізнес, зокрема він брав офіційну участь у засіданні парламентської слідчої комісії щодо ухилення від сплати податків представниками цього бізнесу. Текст: https://censor.net/ua/resonance/3482419/sprava_artema_shyla_chy_vhopyt_nabu_r_u ku_tatarova_i_chy_dopytaye_ministriv_ta_yerma ka

38. **Ободовський О. В. Про військовий характер деяких кримінальних правопорушень** [Електронний ресурс] / Олександр Васильович Ободовський // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2024. – № 1. – С. 195-215. *Охарактеризовано військові кримінальні правопорушення як посягання на бойову готовність та боєдатність Збройних сил України (ЗСУ) та інших військових формувань. Зазначено, що наслідком військових кримінальних правопорушень є зниження (підрив) бойової готовності та боєдатності військового підрозділу, військової частини, ЗСУ та інших військових формувань. Проаналізовано відповідні статті Кримінального кодексу України (КК України) та визначено, чи відносяться деякі правопорушення, передбачені не у XIX розділі Особливої частини КК України, до військових.* Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/pro-viyskovy-kharakter-deyakikh-kriminalnikh-pravoporushen>

39. **Обух В. Чи потрібна Україні спеціальна економічна прокуратура** [Електронний ресурс] / Владислав Обух // Укрінформ : [мультимед. платформа іномовлення України]. – 2024. – 28 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про законопроект № 11087 щодо створення нового наглядового правоохоронного органа – Спеціалізованої економічної*

прокуратури (СЕП), яка буде виокремлена зі структури Генеральної прокуратури України (ГПУ) і має здійснювати процесуальний нагляд у кримінальних провадженнях Бюро економічної безпеки (БЕБ). Як стверджують автори законопроекту, вони таким чином мають намір навести лад у розслідуваннях економічних злочинів, а також наголошують, що створення СЕП є логічним продовженням реформування БЕБ. Наведено коментарі щодо доцільності створення СЕП експертів, які зокрема вказали на необхідність реформування прокуратури на основі прозорого кадрового відбору та посиленні відповідальності прокурорів, а також на важливість вирішення суперечок між державою та бізнесом у спеціальних арбітражних або третейських структурах. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3845386-ci-potribna-ukraini-specialna-ekonomichna-prokuratura.html>

40. **Огерук І. С. Щодо питання представництва викривача у кримінальному провадженні** / І. С. Огерук, А. С. Габуда // Наук.-інформ. вісн. Івано-Франків. ун-ту права ім. Короля Данила Галицького. — 2023. — № 16 (28). — С. 141-147. *Визначено, що викривач з'явився у вітчизняному правовому полі в зв'язку із внесенням змін до антикорупційного законодавства, зокрема викривачу було надано право представництва у провадженнях, яке може бути реалізовано шляхом використання всіх видів правничої допомоги. Вказано, що окремі положення антикорупційного законодавства, зокрема, Закону України "Про запобігання корупції" в частині, що стосуються представництва викривача з метою захисту своїх інтересів, і окремі положення Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) та інших законодавчих актів, що стосуються представництва викривача у кримінальному провадженні, потребують узгодження та синхронізації. Зокрема акцентовано, що у КПК України не врегульовано питання обов'язковості присутності представників Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) на судових засіданнях, а також ніяким чином не врегульовано право НАЗК ініціювати у судовому провадженні перегляд судових рішень та порядок підтвердження*

представництва викривача у кримінальному провадженні. Текст: <https://visnyk.iful.edu.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%bf%d1%83%d1%81%d0%ba-16-28/%d0%be%d0%b3%d0%b5%d1%80%d1%83%d0%ba-%d1%96-%d1%81-%d0%b3%d0%b0%d0%b1%d1%83%d0%b4%d0%b0-%d0%b0-%d1%81-%d1%89%d0%be%d0%b4%d0%be-%d0%bf%d0%b8%d1%82%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4/>

41. Окупанти розстріляли на Херсонщині українських військовополонених – Генпрокуратура [Електронний ресурс] // Україна молода. – 2024. – 7 квіт. – Електрон. дані. *Подано повідомлення у Telegram* *Офісу Генерального прокурора України (ОГПУ) та Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав людини про оприлюднений 7 квітня 2024 р. в одному з Telegram-каналів відеозапис, на якому зафіксовано, як російські військові розстрілюють трьох полонених українських військовослужбовців. В описі під записом зазначено, що подія відбулась поблизу Кринок Олешківської громади Херсонської області, у зв'язку з чим за процесуального керівництва Херсонської обласної прокуратури Головне управління Національної поліції в Херсонській області розпочало досудове розслідування за фактом порушення законів та звичаїв війни, поєданого з умисним вбивством - ч. 2 ст. 438 Кримінального кодексу України (КК України).* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/180/182505/>

42. Острогляд О. В. Якість законопроектної діяльності та її вплив на кримінально-правову політику / О. В. Острогляд // *Наук.-інформ. вісн. Івано-Франків. ун-ту права ім. Короля Данила Галицького. — 2023. — № 16 (28). — С. 148-154. Розглянуто вплив законопроектної діяльності Верховної Ради України (ВР України) на подальшу реалізацію кримінально-правової політики. На основі аналізу розміщених на сайті парламенту законопроектів про внесення змін до Кримінального кодексу України (КК України) визначено сучасний стан дотримання народними депутатами вимог законодавчої техніки в галузі*

кримінального права України. Зроблено висновок, що законопроектна робота в галузі кримінального права як передумова належного правозастосування потребує подальшого вдосконалення. Текст:

<https://visnyk.iful.edu.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%bf%d1%83%d1%81%d0%ba-16-28/%d0%be%d1%81%d1%82%d1%80%d0%be%d0%b3%d0%bb%d1%8f%d0%b4-%d0%be-%d0%b2-%d1%8f%d0%ba%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c-%d0%b7%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b5%d0%ba%d1%82%d0%bd%d0%be%d1%97/>

43. **Патерило І. В. Особливості суб'єктів кримінальних правопорушень у сфері земельних відносин** / І. В. Патерило // Держава та регіони. Серія : Право. — 2023. — № 4. — С. 128-132. *Визначено осіб, які порушують законодавство у сфері земельних відносин в Україні. Розглянуто особливості суб'єктів кримінальних правопорушень у сфері земельних відносин. Охарактеризовано суб'єкти цих правопорушень, а також фактори, що впливають на їх формування. Проаналізовано фактори, що впливають на формування суб'єктів кримінальних правопорушень у сфері земельних відносин.* Текст: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.20>

44. **Переяславець Б. Справа Артема Шила: за ексрадника Єрмака внесли 30 млн грн застави** [Електронний ресурс] / Богдан Переяславець // Україна молода. – 2024. – 4 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про справу колишнього позаштатного радника глави Офісу Президента України (ОПУ), працівника Служби безпеки України (СБУ) Артема Шила, який є фігурантом справи про заволодіння 94,8 млн грн "Укрзалізниці". Як повідомили у Вищому антикорупційному суді (ВАКС) наразі за Артема Шила внесено заставу в розмірі 30 млн грн, і після внесення застави він повинен дотримуватися низки обов'язків, зокрема має здати закордонні паспорти та носити електронний браслет.* Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/180/182455/>

45. **Перушко М. Актуальні проблеми застосування тримання під вартою як виняткового запобіжного заходу** [Електронний ресурс] / М. Перушко // Юрид. вісн. – 2023. – № 6. – С. 276-287. *Здійснено аналіз обґрунтованості відповідних судових рішень, постановлених на стадії досудового розслідування у кримінальному провадженні та наданих доказів стороною обвинувачення у клопотанні про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Досліджено міжнародно-правові акти, які регламентують право особи на свободу та особисту недоторканність. Наведено статистичні дані, отримані зі щорічного звіту судів першої інстанції, щодо звернення сторони обвинувачення з клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та розгляду скарг в апеляційній інстанції щодо оскарження застосування вищевказаного запобіжного заходу. Виокремлено проблему обґрунтування стороною обвинувачення підстав застосування тримання під вартою як виняткового запобіжного заходу.* Текст: http://yurvisnyk.in.ua/v6_2023/36.pdf

46. **Поваляєв І. НАЗК моніторить спосіб життя голови АМКУ Кириленка після журналістського розслідування** [Електронний ресурс] / Іван Поваляєв // Україна молода. – 2024. – 8 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про здійснення Національним агентством із запобігання корупції (НАЗК) на підставі журналістського розслідування проєкту "Схеми" моніторингу способу життя очільника Антимонопольного комітету України (АМКУ) Павла Кириленка. Окрім того, Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) та Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) розпочали кримінальне провадження щодо голови АМКУ П. Кириленка за статтями "незаконне збагачення" та "декларування недостовірної інформації".* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/180/182521/>

47. **Подлегаєва К. В. Особливості судового розгляду кримінального провадження про застосування примусових заходів медичного характеру** [Електронний ресурс] / К. В. Подлегаєва // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2023. – № 4. – С. 186-192. *З'ясовано, що*

компетенція судді при призначенні судового розгляду кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру визначається такими напрямками: нормами процесуального закону; відомостями, наведеними в клопотанні, у взаємозв'язку з матеріалами кримінального провадження, які представляються зацікавленим суб'єктом судді; внутрішнім переконанням щодо необхідності у призначенні судового провадження, або відсутності такої необхідності в кожному конкретному випадку з урахуванням встановлених обставин. Зроблено висновок, що суд має надавати особливого значення охороні прав і законних інтересів особи, щодо якої планується застосування примусових заходів медичного характеру, з тим, щоб до цієї особи була застосована належна правова процедура в контексті приписів ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) з дотриманням усіх загальних засад кримінального провадження з урахуванням особливостей, встановлених законом. Текст: <http://nvppp.in.ua/vip/2023/4/34.pdf>

48. **Полетило П. Правова позиція ЄСПЛ щодо процесуальних правил встановлення справедливості судового розгляду в кримінальних справах** [Електронний ресурс] / П. Полетило // Юрид. вісн. – 2023. – № 6. – С. 283-289. *Йдеться про використання Європейським судом з прав людини (ЄСПЛ) правил як правових інструментів, вироблених наднаціональним судовим органом для встановлення загальної справедливості судового розгляду в кримінальних справах. Наведено приклад такого правила як правило "єдиного чи вирішального доказу" та правило "мовчання підсудного". Доведено, що попри відсутність визначення поняття "правило" у Кримінальному процесуальному кодексі України (КПК України), воно є застосовне у практиці кримінального судочинства. Обґрунтовано, що елементи правила мають "силу" нормативно-правових актів, встановлених наднаціональним судом для вироблення єдиного підходу щодо розгляду певних етапів кримінального провадження. Узагальнено практику ЄСПЛ і з'ясовано*

правовий зв'язок між поняттями "принцип" та "правило" в роботі ЄСПЛ.

Текст: http://yurvisnyk.in.ua/v6_2023/37.pdf

49. Прокопенко О. Ю. Особливості використання спеціальних знань при розслідуванні захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника [Електронний ресурс] / Олександр Юрійович Прокопенко // *Право і безпека.* – 2023. – Т. 91, № 4. – С. 139-149. *Проаналізовано особливості використання спеціальних знань під час здійснення кримінального провадження за фактом захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника. Розкрито зміст поняття "спеціальні знання". Визначено особливості використання спеціальних знань під час досудового слідства за ст. 349 Кримінального кодексу України (КК України). Розглянуто консультаційну форму використання спеціальних знань.* Текст:

<https://pb.univd.edu.ua/index.php/PB/article/view/775/597>

50. Пустіва В. Омбудсмен назвав кількість політв'язнів, затриманих у Криму з 2014 року [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // *Korrespondent.net* : [вебсайт]. – 2024. – 26 берез. — Електрон. дані. *Наведено коментарі журналістам Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Дмитра Лубінця про те, що відомо про 216 політичних в'язнів, яких росіяни затримали у тимчасово окупованому Криму з 2014 р. Д. Лубінець стверджує, що з 2014 р. Україна постійно порушувала питання щодо повернення всіх незаконно затриманих українців із території РФ, а також із тимчасово окупованих територій (ТОТ), і через позицію РФ багатьох затриманих не вдається повернути додому. Омбудсмен додав, що є окремий список тих, кого росіяни затримали на території Донеччини та Луганщини ще до початку повномасштабної агресії РФ. Він також повідомив, що українців, які потрапили у російський полон до 24.02.2022 та після цієї дати, не утримують в окремих колоніях: їх утримують в одних і тих же місцях і піддають тортурам, а судові процеси*

щодо них незаконні. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4673958-ombudsmen-nazvav-kilkist-politviazniv-zatrymanykh-u-krymu-z-2014-roku>

51. **Пустіва В. Презентовано фільм про наругу окупантів над чоловіками** [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 29 берез. — Електрон. дані. *Зазначено, що в Херсоні презентовано документальний фільм-розслідування "Він теж", де йдеться про російські катівні у місті. За словами виконавчої директорки фільму Анни Бабінець, про скоєні злочини мають знати не лише в Україні, а й у світі. Вона подякувала чоловікам, які розказали цю історію. Вказано, що Офіс Генерального прокурора зафіксував 280 фактів сексуального насильства з боку окупантів, із них 101 випадок стосується насильства над чоловіками. Як наголосила під час презентації заступниця начальника департаменту міжнародно-правового співробітництва Офісу генпрокурора Ірина Діденко, вдалося встановити, хто організував роботу катівні в Херсоні. "За цим стоїть ціла організація, система, а не емоції. Коли ми почали досліджувати катівні на окупованих територіях та в Росії, з'ясувалося, що там є спеціальні кімнати для катування, графіки катування. Тому в Офісі генпрокурора триває робота з доведення причетності всієї вертикалі влади РФ. І притягнення до відповідальності через міжнародні інстанції вищого керівництва РФ", – додала чиновниця.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4675012-presentovano-film-pro-naruhu-okupantiv-nad-cholovikamy>

52. **Рафальський М. Л. Кримінально-правова характеристика довіри в децентралізованих мережах** [Електронний ресурс] / М. Л. Рафальський // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2023. – № 4. – С. 192-203. *Проаналізовано різні аспекти технології блокчейн та акцентовано на алгоритмах консенсусу, які використовуються в децентралізованих мережах. Зазначено, що ці алгоритми мають важливе значення для розвитку технологій децентралізованих мереж, які дозволяють збільшити довіру в децентралізованих системах та забезпечити їхню*

безпеку, зокрема з точки зору кримінального права. Роз'яснено основні поняття, пов'язані з довірою в децентралізованих мережах, розвитком криптодемократії та проблемою правопорушень в децентралізованих мережах. Текст: <http://nvppp.in.ua/vip/2023/4/35.pdf>

53. Репецький С. П. Відповідальність за злочини проти людяності в міжнародному та національному кримінальному законодавстві / С. П. Репецький // Наук.-інформ. вісн. Івано-Франків. ун-ту права ім. Короля Данила Галицького. — 2023. — № 16 (28). — С. 162-168.
Досліджено проблему відповідальності за злочини проти людяності в міжнародному та національному кримінальному законодавстві. Сформульовано пропозиції щодо імплементації міжнародних норм у цій сфері в національне кримінальне законодавство. Констатовано, що виникла потреба в законодавчому закріпленні злочинів проти людяності в розд. XX Особливої частини Кримінального кодексу України (КК України) з метою ефективної протидії вчиненню кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, а також справедливому покаранню за злочинні діяння російських військових на території України на рівні національного законодавства. Текст: <https://visnyk.iful.edu.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%bf%d1%83%d1%81%d0%ba-16-28/%d1%80%d0%b5%d0%bf%d0%b5%d1%86%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d1%81-%d0%bf-%d0%b2%d1%96%d0%b4%d0%bf%d0%be%d0%b2%d1%96%d0%b4%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c-%d0%b7%d0%b0-%d0%b7%d0%bb%d0%be/>

54. САП завершила слідство у справі щодо завдання 716 млн грн збитків Укренерго [Електронний ресурс] // Юрид. практика. — 2024. — 26 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про завершення прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) досудового розслідування у справі стосовно чотирьох осіб, причетних до реалізації*

злочинної схеми по заволодінню електричною енергією ПрАТ "НЕК "Укренерго" та легалізації отриманих від її продажу коштів. Зазначено, що 11 січня 2024 р. означеним особам повідомлено про підозру за відповідними статтями Кримінального кодексу України (КК України). Текст: <https://pravo.ua/sap-zavershyla-slidstvo-u-spravi-shchodo-zavdannia-716-mln-hrn-zbytkiv-ukrenerho/>

55. Скічко І. А. Тактика проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування колабораційної діяльності [Електронний ресурс] / І. А. Скічко // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2023. – № 4. – С. 224-228. Досліджено тактику проведення основних слідчих (розшукових) дій, що використовуються під час здійснення досудового розслідування колабораційної діяльності в умовах відбиття збройної агресії Росії. Доведено, що Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК України) як сукупність кодифікованих норм кримінально-процесуального характеру формують чітку та врегульовану законодавством систему здійснення досудового розслідування будь-якого виду злочинної діяльності, що визначається Кримінальним кодексом України (КК України). Вказано, що серед кола найбільш результативних слідчих (розшукових) дій, що сприяють ефективному притягненню до кримінальної відповідальності особи-колабораціоніста є огляд (у тому числі огляд комп'ютерних пристроїв, телефонів і поверхневий), обшук (перш за все у домоволодіннях і квартирних приміщеннях – місцях проживання відповідних підозрюваних осіб) та допит (не лише колаборантів, а й осіб, що були свідками чи безпосередніми учасниками пов'язаних із протиправними діями ситуацій і обставин). Текст: <http://nvppp.in.ua/vip/2023/4/39.pdf>

56. Слінько С. В. Гарантії кримінального процесу [Електронний ресурс] / Сергій Вікторович Слінько, Лариса Олександрівна Максимова // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2024. – № 1. – С. 59-64. Розглянуто інститут гарантій прав та інтересів учасників кримінального процесу. Зазначено, що основа забезпечення гарантій у кримінальному процесі є

конституційні, правові, спеціальні засади, що регулюють застосування гарантій під час кримінального обвинувачення, а також забезпечують захист прав, свобод та інтересів під час досудового розслідування та судового розгляду кримінального провадження. Розкрито теоретичний та практичний зміст забезпечення гарантій сторони обвинувачення та сторони захисту. Акцентовано увагу на процесуальних гарантіях учасників, які забезпечують допомогу проведення досудового розслідування та судового розгляду. Запропоновано теоретичне визначення процесуальних гарантій у кримінальному процесі. Текст: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_059.pdf

57. Срібна О. Засуджених звільнятимуть для військової служби за контрактом [Електронний ресурс] / Ольга Срібна // Голос України. – 2024. – 23 берез. [№ 58]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що народні депутати пропонують на час воєнного стану дозволити засудженим та ув'язненим, які захочуть підписати контракт зі Збройними силами України (ЗСУ), отримувати умовно-дострокове звільнення (УДЗ). Відповідний законопроект № 11079 зареєстрували у Верховній Раді України (ВР України). Ним пропонують внести зміни до Кримінального і процесуального кодексів, інших законодавчих актів про УДЗ. Автори документа наголошують: це допоможе державі впоратися із перевагою росіян у людському ресурсі. Народні депутати звертають увагу на те, що залучення ув'язнених до військової служби вимагає чіткого законодавчого регулювання УДЗ, адміністративного нагляду за засудженими, прийняття їх на військову службу, визначення особливостей цієї служби, соціального і правового захисту таких осіб. УДЗ зможуть отримати особи, які відбувають покарання у вигляді обмеження або позбавлення волі, крім засуджених за злочини проти основ національної безпеки України.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/377658>

58. Срібна О. Розширять права військових та поліцейських [Електронний ресурс] / Ольга Срібна // Голос України. – 2024. – 22 берез.

[№ 57]. – Електрон. дані. *Йдеться про пленарне засідання Верховної Ради України (ВР України) 21 березня 2024 р., на якому серед інших ухвалено в цілому проєкт Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо посилення ефективності функціонування інституту службових осіб, відповідальних за перебування затриманих та осіб, взятих під варту (№ 9088). Він стосується забезпечення прав і свобод громадян, затриманих правоохоронними органами та взятих під варту. Службові особи, відповідальні за затриманих, входитимуть до штату відповідного органа й будуть підпорядковуватися його керівнику, а не керівникам слідчих підрозділів.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/377637>

59. **Стратонов В. М. Характеристика державної зради в системі національної безпеки України** [Електронний ресурс] / Василь Миколайович Стратонов // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2024. – № 1. – С. 216-233. *Розглянуто окремі питання, пов'язані з колабораціонізмом і пособництвом державі-агресору. Здійснено дослідження щодо виникнення та становлення даних понять, які впливають на формування політики стосовно національної безпеки та державної зради. Подано їх правову характеристику та визначено місце в системі національної безпеки України. Проаналізовано окремі праці та нормативні документи й здійснено історичний, правовий та порівняльний аналіз кримінально-правових конфліктів, пов'язаних із національною безпекою в Україні та вказано на можливості їх вирішення в умовах війни.* Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/kharakteristika-derzhavnoyi-zradi-v-sistemi-natsionalnoyi-bezpeki-ukrayini>

60. **Судову практику щодо притягнення до відповідальності за порушення вимог декларування проаналізували учасники конференції з е-декларування** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 28 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про організовану в Києві конференцію з е-декларування, учасники якої обговорили питання притягнення осіб до відповідальності за порушення законодавчих вимог щодо декларування, судову практику з цього питання та діяльність органів досудового*

розслідування. Зокрема суддя Вищого антикорупційного суду (ВАКС) Тетяна Криклива нагадала про законодавчі зміни, внесені до Кримінального кодексу України (КК України) в грудні 2020 р. після рішення Конституційного Суду України (КСУ) щодо декларування недостовірної інформації та неподання декларації, а керівник управління проведення моніторингу способу життя та контролю щодо повноти заповнення декларацій Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) Дмитро Соколов присвятив свій виступ аспектам моніторингу способу життя декларантів. Окрім того, прокурор відділу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) Олена Мирко висвітлила практику САП у справах щодо декларування недостовірних відомостей та зауважила, що у зв'язку із законодавчими змінами та віднесенням таких діянь чи бездіяльності до категорії злочинів САП не буде обмежена певними процесуальними моментами. Текст: <https://pravo.ua/sudovu-praktyku-shchodo-ptytiahnennia-do-vidpovidalnosti-za-porushennia-vymoh-deklaruvannia-proanalizuvaly-uchasnyky-konferentsii-e-deklaruvannia/>

61. **Тимошенко Д. В. Правові підстави здійснення фізичною особою, потерпілою від кримінального правопорушення, права на компенсацію шкоди за рахунок держави (цивільно-правовий аспект)** [Електронний ресурс] / Дмитро Володимирович Тимошенко // Право і безпека. – 2023. – Т. 91, № 4. – С. 56-67. *Йдеться про виникнення обов'язку в держави за наявності певних юридичних фактів відшкодувати завдану кримінальним правопорушенням шкоду. Умовами покладення обов'язку на державу (Державний бюджет України) є: шкода (майнова, фізична (тілесна), моральна (немайнова)) має бути завдана кримінальним правопорушенням саме фізичній особі, членам її сім'ї чи її близьким родичам; шкода є наслідком кримінального правопорушення; не встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення (або особа встановлена, але не можливо її знайти); особа, що заподіяла шкоду, має бути неплатоспроможною. Запропоновано шляхи вдосконалення механізму*

правового регулювання відносин із відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, за рахунок Державного бюджету України. Правовий механізм відшкодування шкоди, заподіяної кримінальним правопорушенням, з метою забезпечення функцій цивільно-правової відповідальності повинен перебувати у площині цивільно-правового регулювання відносин із відшкодування шкоди. Текст: <https://pb.univd.edu.ua/index.php/PB/article/view/755/590>

62. **У Раді пропонують вдосконалити порядок здійснення кримінального провадження** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 1 квіт. – Електрон. дані. Зазначено, що у Верховній Раді України (ВР України) пропонують удосконалити законодавство для більш ефективної боротьби з корупцією в частині підвищення ефективності та забезпечення належного судового розгляду кримінальних проваджень. Вказано, що у ВР України зареєстровано законопроект № 11130 від 27.03.2024 "Про внесення змін до ст. 31 Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення порядку здійснення кримінального провадження". У пояснювальній записці вказано, що проєкт Закону належить до пріоритетних сфер зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правових, та права Європейського Союзу (acquis ЄС). "Розробка проєкту Закону України про внесення змін до КПК України щодо одноособового розгляду окремих справ суддею Вищого антикорупційного суду передбачена Планом для реалізації програми Ukraine Facility. Затвердження Урядом Плану для Ukraine Facility є критично важливим кроком для реалізації цілої низки реформ, що сприятимуть динамічному розвитку України та суттєво посилити стійкість національної економіки", - йдеться в тексті записки. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/u-radi-proponuyut-vdoskonaliti-poryadok-zdiysnennya-kriminalnogo-provadhennya.html>

63. **Федченко В. М. Затримання особи за підозрою у вчиненні злочину та можливості його оскарження у кримінальному провадженні**

[Електронний ресурс] / Володимир Михайлович Федченко // Право і безпека. – 2023. – Т. 91, № 4. – С. 95-105. *Визначено та проаналізовано положення кримінального процесуального законодавства, яким регламентується затримання особи без ухвали слідчого судді, суду на місці вчинення злочину чи безпосередньо після його вчинення. З'ясовано правові елементи обґрунтованості здійснення такого затримання уповноваженою службовою особою. Досліджено можливості оскарження затримання під час до судового розслідування підозрюваною особою, яка, крім того, має право вимагати її перевірки обґрунтованості свого затримання. Розглянуто питання щодо порядку застосування можливої процедури оскарження затримання та шляхів реалізації права підозрюваної (затриманої) особи вимагати перевірки обґрунтованості затримання, а відповідно і права на його оскарження під час досудового розслідування.* Текст: <https://pb.univd.edu.ua/index.php/PB/article/view/780/593>

64. **Фролова О. Г. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, що посягають на фармацевтичну діяльність** [Електронний ресурс] / Олена Григорівна Фролова // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2024. – № 1. – С. 73-79. *Окреслено заходи кримінально-правового характеру, що застосовуються або можуть бути застосовані за кримінальні правопорушення, які посягають на фармацевтичну діяльність, та вказано на відповідні норми Особливої частини Кримінального кодексу України (КК України), які необхідно застосовувати при побудові санкцій за вчинення означених правопорушень.* Текст: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_073.pdf

65. **Чайковський Д. Штучний інтелект як новий інструмент для боротьби із злочинами у сфері економіки** [Електронний ресурс] / Д. Чайковський // Юрид. вісн. – 2023. – № 6. – С. 335-348. *Висвітлено роль штучного інтелекту (ШІ) як нового інструменту для боротьби зі злочинами у сфері економіки. Зазначено, що на сьогодні спостерігається досить значна інтеграція інформаційних технологій у діяльність правоохоронних органів, а*

тому застосування ІІІ як напряду інформаційних технологій у правоохоронній діяльності є доволі важливим та актуальним аспектом для України. Відзначено, що в міжнародній практиці є чимало прикладів успішного впровадження ІІІ в правоохоронній діяльності, зокрема висвітлено досвід низки зарубіжних країн, зокрема Сполучених Штатів Америки (США), Великобританії, Німеччини та ін. Текст: http://yurvisnyk.in.ua/v6_2023/43.pdf

66. Чернов О. Криміналістична класифікація умисних вбивств працівників правоохоронних органів [Електронний ресурс] / О. Чернов // Юрид. вісн. – 2023. – № 6. – С. 343-351. Сформовано криміналістичну класифікацію умисних вбивств працівників правоохоронних органів. Зазначено, що криміналістична класифікація злочинів – це систематизація злочинів за кримінально значущими підставами, які сприяють формуванню криміналістичних характеристик злочинів та розробці окремих криміналістичних методик. Значну увагу приділено здійсненню класифікації за місцем вчинення злочину та за критерієм обстановки вчинення злочину. Текст: http://yurvisnyk.in.ua/v6_2023/44.pdf

67. Чоломбисько Ю. Особливості відшкодування збитків юридичним особам, завданих збройною агресією російської федерації, у сфері земельних відносин [Електронний ресурс] / Ю. Чоломбисько // Юрид. вісн. – 2023. – № 6. – С. 352-358. Акцентовано на практичній актуальності питання відшкодування збитків, завданих повномасштабною збройною агресією РФ проти України. Висвітлено специфіку розрахунку збитків внаслідок втрати, руйнування чи пошкодження земельних ділянок у зв'язку зі збройною агресією. Окреслено положення спеціальної Методики визначення шкоди та обсягу збитків, затвердженої спільним наказом Міністерства економіки та Фонду державного майна України, яка застосовується для оцінки збитків, завданих внаслідок збройної агресії суб'єктам господарювання. Текст: http://yurvisnyk.in.ua/v6_2023/45.pdf

68. **Шай Р. Я. Психологічні механізми злочинності: аналіз факторів, які призводять до кримінальних правопорушень** [Електронний ресурс] / Роман Ярославович Шай, Анастасія Шардакова // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2024. – № 1. – С. 94-98. *Акцентовано на важливості вивчення психології злочинців і факторів, які визначають їхні вчинки. Досліджено різні психологічні аспекти, включаючи особистісні риси, вплив соціального середовища та психічні розлади. Зосереджено увагу на історичному розвитку вивчення психології злочинців та наголошено, що кримінальний аналіз є важливим і необхідним елементом системи інформаційного забезпечення боротьби з організованою злочинністю. Обґрунтовано, що психологічні знання потрібні кожному юристу та криміналісту, тому що дозволяють їм пізнати психічні особливості особистості та її властивості, які обумовлюють специфіку її поведінки, діяльності, спілкування тощо.* Текст: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_094.pdf

69. **Шевчишена К. П. Окремі засади взаємодії правоохоронних органів під час розслідування воєнних злочинів в Україні** [Електронний ресурс] К. П. Шевчишена // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2023. – № 4. – С. 203-210. *Обґрунтовано, що методика як програма розслідування воєнних злочинів (вбивств і заподіяння тілесних ушкоджень, масових вбивств, зґвалтувань, крадіжок, грабежів та розбоїв, незаконного позбавлення волі, нелюдського поводження, катування, захоплення заручників, примусового переміщення та депортації, злочинів, пов'язаних з пожежами, злочинів проти довілля тощо) будується на обов'язковій спільній налагодженій багатовекторній та різноплановій діяльності двох і більше органів, служб, відомств, що також передбачає спільну співпрацю з населенням, громадськими формуваннями, засобами масової інформації (ЗМІ), державними органами і недержавними структурами. Зазначено, що взаємодія правоохоронних органів під час розслідування воєнних злочинів в Україні здійснюється на основі об'єднання можливостей на відомчому,*

міжвідомчому, державному й міждержавному рівнях щодо вирішення тактичних, оперативних, стратегічних завдань. Акцентовано, що Офіс Генерального прокурора України (ОГПУ) є головним органом з процесуального керівництва під час розслідування воєнних злочинів в Україні та центральним органом України щодо співпраці з міжнародними інституціями. Окрім того, в структурі ОГПУ створено спеціалізований Департамент протидії злочинам, вчиненим в умовах збройного конфлікту, який здійснює процесуальне керівництво під час розслідування воєнних злочинів такими органами, як Національна поліція України, Служба безпеки України (СБУ), Державне бюро розслідувань (ДБР), Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Бюро економічної безпеки (БЕБ).
Текст: <http://nvppp.in.ua/vip/2023/4/36.pdf>

70. **Шевчук А. В Україні запрацював офіс Реєстру завданих Росією збитків** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 22 берез. — Електрон. дані. Зазначено, що у Києві відкрили створений під егідою Ради Європи (РЄ) офіс Реєстру завданих агресією РФ. Як повідомила пресслужба Президента України, на зустрічі з генеральним секретарем РЄ Марією Пейчинович-Бурич і головуючою в Комітеті міністрів РЄ міністеркою закордонних справ Ліхтенштейну Домінік Гаслер, які перебувають з візитом в Україні, глава держави Володимир Зеленський подякував співрозмовникам "за значний прогрес на шляху до того, щоб Реєстр збитків почав ефективно функціонувати". "Важливо, що вже скоро українці зможуть подавати відповідні заяви безпосередньо в Києві", – зазначив Президент. Указано, що сторони обговорили посилення співпраці України та РЄ в питанні заснування спеціального трибуналу для притягнення до відповідальності винних у злочині агресії проти України, зокрема в межах відповідної Core Group, до якої вже увійшли понад 40 держав; домовилися активізувати співпрацю щодо створення міжнародно-правового інструменту для повернення незаконно депортованих Росією українських дітей. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4673141-v-ukraini-zapratsuivav-ofis-reiestru-zavdanykh-rosiieui-zbytkiv>

71. **Шепітько М. В. Формування кримінально-правової політики в сфері протидії ворожій пропаганді під час війни** [Електронний ресурс] / Михайло Валерійович Шепітько // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2024. – № 1. – С. 234-244. *Окреслено різні прояви забороненої пропаганди в Україні, що посягають на основи національної безпеки, громадський порядок та безпеку, а також мир, безпеку людства та міжнародний правопорядок. Зазначено, що протидія ворожій пропаганді стала чутливою й актуальною проблемою в Україні через її агресивний вплив, починаючи з 2014 р. з часів першої російської окупації українських територій, та ще більш відчутною у 2022 р. із початком широкомасштабного російського вторгнення. Наголошено, що пропагування війни можна визначити як "запрошення" до вчинення воєнних злочинів, злочинів проти людства та геноциду, а також до ворожої пропаганди відповідно до статей Кримінального кодексу України (КК України) віднесено колабораційну діяльність, пропаганду війни, пропаганду комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів.* Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/formuvannya-kriminalno-pravovoyi-politiki-v-sferi-protidiyi-vorozhiy-propagandi-pid-chas-viyuni>

72. **Яремко Г. З. "Бойовий імунітет": аналіз складу правомірного заподіяння шкоди під час захисту України** [Електронний ресурс] / Галина Зіновіївна Яремко // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2024. – № 1. – С. 99-103. *Здійснено аналіз інституту так званого бойового імунітету як обставини, що виключає кримінальну протиправність діяння. Зазначено, що така норма введена в Кримінальний кодекс України (КК України) Законом України "Про внесення змін до Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо визначення обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння та забезпечують бойовий імунітет в умовах дії воєнного стану" від 15.03.2022. Окреслено склад правомірного заподіяння*

шкоди при захисті Вітчизни та визначено її місце серед існуючої системи обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Текст: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_104.pdf

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

10 квітня 2024 року

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.